

Dopravní značení na pozemních komunikacích

Publikováno: 9. 1. 2015
CDV

Historie aktivit v oblasti dopravního značení na CDV, v.v.i sahá až k samému začátku vzniku organizace. Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., jako jediná dopravně vědeckovýzkumná organizace v působnosti Ministerstva dopravy, zpracovávala již od začátku všechny důležité Technické podmínky, vzorové listy a metodické pokyny pro Ministerstvo dopravy ČR týkající se dopravního značení. Při jejich návrhu byly vždy respektovány následující základní zásady: účelnost, srozumitelnost, výstižnost, viditelnost a údržba. V souladu s těmito zásadami a díky prvotnímu impulsu odboru pozemních komunikací ministerstva dopravy, vznikla kompletní ediční řada technických podmínek, včetně jejich novelizací, která je již přes dvacet let využívána všemi subjekty zabývajícími se dopravním značením z nejrůznějších úhlů pohledu.

Mezi nejdůležitější technické podmínky patří:

- TP 65 Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích
- TP 66 Zásady pro označování pracovních míst na pozemních komunikacích
- TP 81 Zásady pro navrhování světelných signalizačních zařízení na pozemních komunikacích
- TP 100 Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích
- TP 133 Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích
- TP 169 Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích

Obr. 1 - Technické podmínky na pozemních komunikacích pro dopravní značení

Jednotlivé požadavky na dopravní značení jsou rozpracovány ve Vzorových listech staveb pozemních komunikací a to ve VL 6.1 - Svislé dopravní značení, VL 6.2 - Vodorovné dopravní značení a VL 6.3 Dopravní zařízení.

Kromě technických podmínek a vzorových listů jsme zpracovali také stovky návrhů nových dopravních značek včetně jejich modifikací, které byly často uplatněny ve vyhlášce č. 30/2001 Sb. Jedny z posledních akceptovaných návrhů jsou vyobrazeny na obrázku 2.

Obr. 2 – Nové dopravní značení

V současné době probíhají revize několika desítek technických podmínek a CDV vystupuje jako hlavní koordinátor, který řídí jednání o návrzích na jejich úpravy a novelu v rámci systému jakosti odboru pozemních komunikací Ministerstva dopravy ČR.

Autoři a předkladatelé jednotlivých zásad o dopravním značení provádí i příslušná školení. Jedná se o akreditované jednodenní školení s názvem „Dopravní značení na pozemních komunikacích“. Školení je určeno pro úředníky ministerstva dopravy, krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, dále pro správce komunikací, projektanty a dopravní inženýry. Jeho cílem je prohloubení znalostí problematiky bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v oblasti dopravního značení. Seznámit všechny zájemce s principy užívání a umísťování dopravního značení na pozemních komunikacích, zejména s ohledem na stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užitím dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace.

S dopravním značením úzce souvisí také provádění inspekcí a auditu bezpečnosti pozemních komunikací. Audit bezpečnosti pozemních komunikací je systematická procedura, která vnáší do procesu dopravního plánování a projektování nejnovější znalosti o bezpečném utváření pozemních komunikací za účelem prevence vzniku dopravních nehod. Je to formální prověrka dopravních projektů, v jejímž rámci nezávislý a kvalifikovaný auditor bezpečnosti pozemních komunikací vypracovává zprávu o bezpečnostních rizicích hodnoceného projektu a předkládá návrhy na jejich odstranění. Bezpečnostní inspekce se zase provádí na již hotových stavbách, kde její cílem je zhotovení zprávy se seznamem identifikovaných rizik a problémů a s návrhem doporučení k jejich odstranění. Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. má s prováděním inspekcí a auditů bohaté zkušenosti. Tým kvalifikovaných auditorů poskytuje také akreditované školení auditorů bezpečnosti pozemních komunikací, absolvování kterého je jednou z podmínek prokázání odborné způsobilosti pro obdržení povolení k výkonu auditora bezpečnosti pozemních komunikací.

V historii CDV prošli školením dopravního značení a auditu bezpečnosti PK tisíce úředníků a příslušníků Policie ČR. Jako auditori bezpečnosti PK a odborníci na dopravní značení jsme provedli stovky návrhů na sanaci nehodových lokalit s výrazným efektem na snížení celospolečenských ztrát způsobených nehodovostí.

Jednou z novějších oblastí řešených na CDV je problematika bezpečnosti účastníků silničního provozu na železničních přejezdech a s tím i související úpravy a doplnění dopravního značení na těchto místech. Počátky těchto nových aktivit sahají do roku 2008, kdy jsme pro Ministerstvo dopravy ČR řešili projekt Analýza a návrh opatření pro snížení nehodovosti na železničních přejezdech. Jednalo se o prohlídky vybraných železničních přejezdů s vysokou nehodovostí, následné analýzy rizik a návrhy vhodných, většinou nízkonákladových opatření k eliminaci vzniku nehod na železničních přejezdech. Jedním z nízkonákladových opatření byly návrhy na doplnění a úpravu vodorovného dopravního značení. K navrhovaným opatřením, která se po jejich ověření během pěti let stala součástí

příslušných technických podmínek, patřila příčná čára souvislá vyznačující hranici železničního přejezdu, speciální optická psychologická brzda v tvaru trychtýře, symbol dopravní značky č. A 32 „Výstražný kříž pro železniční přejezd“ a další.

Obr. 3 - Světelná závora a optická psychologická brzda v Nové Včelnici

S optickou psychologickou brzdou v Nové Včelnici byla instalována také tzv. světelná závora. Jde o soubor světelných dopravních knoflíků zabudovaných do povrchu vozovky napříč před železničním přejezdem zabezpečeným PZS, které se rozsvítí červeným přerušovaným světlem pouze spolu se základní světelnou výstrahou železničního přejezdu. Hlavní funkcí světelné závory je zvýraznění a zdvojení životně důležité informace „Stůj“ umístěné do nejostřejšího zorného pole řidiče. CDV instalovalo obdobnou světelnou závoru úspěšně i na síti SŽDC u obce Otice v opavském kraji na železniční přejezd vybaven PZS se závorami.

Obr. 4 – Světelná závora v Otčích